

Ympäristöterveysjaosto

Aika 12.06.2025 klo 17:00–19:00

Paikka Teams

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajat	4
3	Oikaisuvaatimus päätökseen asian käsittelyn päättämisestä / As Oy Yötä Päivää	5
4	Lausunto terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistusta koskevasta arviointimuistiosta sosiaali- ja terveysministeriölle	8
5	ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanläjitystä ja louhintaa koskeva YVA-selostus, Sipoo / lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle	10
6	Kilpilahden teollisuusalueen ympäristömelun yhteistarkkailusuunnitelma / lausunto ELY-keskukselle	15
7	Loviisan Satama Oy:n ympäristöluvan muutoshakemus / lausunto aluehallintovirastolle	18
8	Kokouspäivät 2025	23
9	Tiedoksi	24

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Andersson Elin	puheenjohtaja
	Luukkainen Hannele	varapuheenjohtaja
	Hakasaari Petri	jäsen
	Hällfors Christoffer	jäsen
	Kohonen Eila	jäsen
	Lind Petra	jäsen
	Mårtensson Jesse	jäsen
	Nurmi Jaakko	jäsen
	Penninkangas Anne	jäsen
	Tuulinen Juuso	jäsen
	Rahikainen Ibanez Taina	esittelijä
	Nieminen Riitta	sihteeri

Ympäristöterveysjaosto

1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ympäristöterveysjaosto 12.06.2025

Ympäristöterveysjaosto toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Ympäristöterveysjaosto

2

Pöytäkirjantarkastajat

Ympäristöterveysjaosto 12.06.2025

Ympäristöterveysjaosto valitsee kaksi pöytäkirjantarkastajaa.

Ympäristöterveysjaosto

3

Oikaisuvaatimus päätökseen asian käsittelyn päättämisestä / As Oy Yötä Päivää

Ympäristöterveysjaosto 12.06.2025

3091/11.05.02.04/2024

Valmistelu ja lisätiedot

I kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Tiina Tiainen

etunimi.sukunimi@porvoo.fi

■■■■■■■■■■, jäljempänä asianomistaja, vaatii oikaisua I kaupungineläinlääkäri-hygieenikon päätökseen § 11/2025, jossa käsiteltiin asianomistajan aikaisemmin tekemää vaatimusta ympäristöterveysjaoston 21.10.2015 § 78 määräämän AsOy Yötäpäivään huoneistoja koskevan asumiskiellon purkamisesta. I kaupungineläinlääkäri-hygieenikko totesi päätöksessään, että asumiskiellon purulle ei ole perusteita ja että asian käsittely päättyy. Oikaisuvaatimus ja I kaupungineläinlääkäri-hygieenikon päätös on liitteenä.

Terveystarkastaja oli päättänyt 21.10.2015 § 78 määrätä AsOy Yötä Päivää -nimisen asunto-osakeyhtiön korjaamaan yhtiön molemmissa asunnoissa todetut kosteusvauriot ja niiden syyt, mikäli asuntoja aiotaan jatkossa käyttää asumiseen (liite). Jaosto totesi päätöksessään, että vioittunut materiaali tulee pääsääntöisesti poistaa ja vaihtaa uuteen. Materiaali, jota ei voida poistaa, tuli puhdistaa mikrobikasvustosta ja kuivata perusteellisesti. Korjauksissa tuli noudattaa, mitä asiasta on todettu Suomen rakentamismääräyskokoelmassa esim. ilmanvaihdon, rakenteiden tiiviiden, kosteushallinnan ja eristyksen osalta. Jaosto päätti lisäksi kieltää asumisen molemmissa yhtiön asunnoissa ja totesi, että asumiskielto voidaan purkaa, kun asunnoissa todetut kosteusvauriot sekä niiden syyt on korjattu ja tarkastuksella voidaan todeta terveyshaitan poistuneen. Määräykset tulivat voimaan välittömästi ja niitä on tullut noudattaa valituksesta huolimatta. Päätös sai lainvoiman 30.6.2016 hallinto-oikeuden käsiteltäessä siitä tehdyn valituksen (Päätös 16/0459/5).

Terveystarkastajien tarkastuksella 13.3.2025 tekemien aistinvaraisten havaintojen perusteella AsOy ei ollut noudattanut asumiskiellon purkamisen ehtona ollutta korjausmääräystä siten, että asumiskielto olisi ollut mahdollista purkaa. Tarkastuspöytäkirja ja tarkastuksella otetut valokuvat ovat liitteenä. Yhtiön molemmissa asuinhuoneistoissa oli edelleen ilmeinen ja vakava terveyshaitta laajojen kosteus- ja mikrobivaurioiden vuoksi.

Asianomistaja vaatii oikaisuvaatimuksessaan oikaisuvaatimusviranomasta perumaan I kaupungineläinlääkäri-hygieenikon

Ympäristöterveysjaosto

asumiskiellon purkuvaatimusta koskevan päätöksen (liite) sekä moittii viranomaisten toimintaa asiassa. Hänen mukaansa asunnon 2 asumiskielto on osakkeen omistajien oikeusturvaa loukkaava sekä tarpeeton rakennusvalvontaviranomaisen määräämän käyttökiellon vuoksi. Lisäksi hän vaatii ympäristöterveysvalvontaa ryhtymään toimiin Porvoon rakennusvalvonnan kanssa rakennuksen purkukuntoisen osan purattamiseksi. Asianosainen myös kertoo yhtiön kyvyttömyydestä tehdä päätöksiä osakkaiden erimielisyyden vuoksi.

Vastaus oikaisuvaatimuksissa esitettyihin asioihin:

- Hallinto-oikeus on käsitellyt asianomistajan valituksen johdosta terveydensuojelujaoston asumiskiellon asettamista koskevan päätöksen § 78/2015 ja sen perusteet. Asumiskielltopäätös ei muuttunut oikeusistuimessa ja on lainvoimainen. Jaoston päätökseen ei voi enää hakea oikaisua.
- Terveystarkastajien 27 §:n mukaan terveyshaitan poistamisesta vastaa rakennuksen omistaja, jos haitta aiheutuu asuinhuoneiston tai muun oleskelutilan rakennuksen rakenteista, eristeistä tai rakennuksen omistajan vastuulla olevista perusjärjestelmistä esimerkiksi vesikaton kunnosta. AsOy Yötä Päivää ei ole toimittanut riittävää selvitystä terveyshaittaa aiheuttavien kosteusvaurioiden sekä niiden syyn korjaamisesta omistamassaan rakennuksessa sijaitsevilla asunnoilla.
- Terveystarkastajat arvioivat tarkastuksellaan asunnon terveydellisiä oloja terveydensuojelulain nojalla. Kun todetaan sisäpuolisissa rakenteissa silmin nähtävää mikrobikasvustoa ja kosteutta, eivät mikrobiutkimukset ole tarpeen terveyshaitan toteutumisesta. Terveystarkastajaviranomainen voi kieltää tai rajoittaa asunnon tai muun oleskelutilan käyttöä, jos terveyshaitta on ilmeinen ja on syytä epäillä sen aiheuttavan välitöntä vaaraa, haittaa ei voida korjata tai jos terveydensuojeluviranomaisen määräystä haitan poistamiseksi ei ole noudatettu, eikä muita tämän lain mukaisia toimenpiteitä ole pidettävä riittävinä. Toisen viranomaisen päätökset eivät vaikuta terveydensuojelulain nojalla määrättyyn asumiskieltoon.
- Rakentamislain mukaiset asiat tai yhtiön ja sen osakkaiden keskinäiset erimielisyydet eivät kuulu terveydensuojeluviranomaisen ratkaisovaltaan.
- Asiassa on otettava huomioon myös se, että terveyshaitan poistamiseen liittyvä korjausrakentaminen edellyttää rakennuslupaa (Rakentamislaki (751/2023) 42 §).
- Porvoon kaupungin lupa- ja valvontalautakunnan päätös AsOy Yötä Päivään molempien asuntojen välittömästä käyttökieltoon asettamisesta on luettavissa verkossa osoitteessa:
<https://porvoofi.oncloudos.com/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=20251284-10>

Ympäristöterveysjaosto

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto päättää hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana.

Ympäristöterveysjaosto

4

Lausunto terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistusta koskevasta arviointimuistiosta sosiaali- ja terveysministeriölle

Ympäristöterveysjaosto 12.06.2025
1306/11.05.02.00/2025

Valmistelu ja lisätiedot
I kaupungineläinlääkäri-hygieenikko Tiina Tiainen
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistusta varten laaditusta arviointimuistiosta. Arviointimuistioon voi tutustua verkossa: <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/DownloadProposalAttachment?proposalId=3d94b0b2-e013-42b2-b26b-bd3cc75e5a77&attachmentId=24806>
Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön viimeistään 9.6.2025. Lausunnon antamiselle on pyydetty lisääaikaa 13.6.2025 saakka. Lisääaikaa saatiin 16.6.2025 saakka.

Uudistuksen myötä terveydensuojelulaissa on tarkoituksena säätää kattavammin muun muassa viranomaisten valvonnasta ja hallintomenettelyistä sekä viranomaisten käyttämistä tietojärjestelmistä. Uudistuksessa myös täsmennetään laissa säädettyjä asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksia ja eri viranomaisten välisiä toimivaltuuksia. Samoin häiriötilanteita ja varautumista koskevia pykäläiä tarkastellaan ja tarvittaessa selkeytetään. Uudistuksessa tarkastellaan laajemminkin säädösten toimivuutta ja ajantasaisuutta. Samalla kokonaisuudistuksen tavoitteena on muuttaa lakia siten, että se vastaisi ympäristöterveydenhuollon sektorin muuta lainsäädäntöä. Lisätietoa hankkeesta: [Terveydensuojelulainsäädännön kokonaisuudistus - Sosiaali- ja terveysministeriö](#)

Liite: ehdotus lausunnoksi sosiaali- ja terveysministeriölle

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta liitteessä esitetyn lausunnon.

Pykälä tarkastetaan heti.

Ympäristöterveysjaosto
Ympäristöterveysjaosto

§ 117

5**ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanlajitusta ja louhintaa koskeva YVA-selostus, Sipoo / lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle**

Ympäristöterveysjaosto 12.12.2024 § 117

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Sipoon ja Porvoon terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanlajitusta ja louhintaa Sipoossa koskevasta ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Lausunnot tulee toimittaa kuulutuksessa ilmoitettuna aikana, viimeistään 19.1.2025, Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamoon kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi. Arviointiselostus on nähtävillä osoitteessa: www.ymparisto.fi/ASMKiviainespalveluKivimakiYVA.

ASM Kiviainespalvelu Oy suunnittelee pilaantumattomien ylijäämämaiden vastaanottoa ja läjittämistä Sipoon kunnassa sijaitsevalle kiinteistölle 753–423–8–36. Alue sijaitsee Suomen Metsästäjäliiton (SMY) haulikkoradan välittömässä läheisyydessä ampumaradan eteläpuolella linnunteitä noin 5 km Nikkilän taajama-alueelta kaakkoon. Porvoon kuntaraja kulkee alueen itäpuolella lähellä hankealuetta. Alueen pinta-ala on noin 25 hehtaaria ja mahdollinen täyttömäärä enintään noin 3,17 miljoonaa m³ltr. Ennen maa-ainesten vastaanottoa alueelta louhitaan kiviainesta. Kiviaineksen ottaminen tapahtuu osin samaan aikaan läjityksen kanssa. Läjitystoiminnan arvioitu kesto on noin 10 vuotta, mutta läjitysmääriin vaikuttaa voimakkaasti rakentamisen vilkkaus, eli mikäli rakentamisessa syntyy massoja arvioitua vähemmän läjitettäväksi, läjitystoiminnan kesto pitenee arvioidusta. YVA-ohjelmassa esitettiin arvioitavaksi kolmea toteutusvaihtoehtoa, joista vaihtoehto 0 on säilynyt samana (hanketta ei toteuteta), vaihtoehdot 1 ja 2 ovat muuttuneet. YVA-ohjelmavaiheessa esitetyt vaihtoehdot 1 ja 2 on supistettu läjityksen osalta merkittävästi. Kiviaineksen oton suhteen YVA-ohjelmavaiheen ja YVA-selostusvaiheen vaihtoehtojen välillä ei ole merkittäviä eroja.

Vaihtoehto VE1

Vaihtoehdossa VE1 sekä pohjoinen että eteläinen läjitysalue kohoaa noin 60 metriin mpy. Läjityksen korkeus maanpinnan nykyisestä tasosta on pohjoisosassa noin 23 metriä ja eteläosassa noin 16 metriä. Läjitysalueiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 17,8 ha ja täyttötilavuus noin 3,17 miljoonaa m³ltr. Aluetta käytetään pilaantumattomien ylijäämämaiden läjitykseen. Alueelle varataan

Ympäristöterveysjaosto
Ympäristöterveysjaosto

§ 117

myös mahdollisuus pienimuotoiseen pilaantumattomien ylijäämämaiden, kivien ja muualta tuotavan louheen käsittelyyn ja välivarastointiin.

Vaihtoehto VE2

Vaihtoehdossa VE2 pohjoinen läjitysalue kohoaa noin 50 metriin mpy ja eteläinen läjitysalue noin 60 metriin mpy. Läjityksen korkeus maanpinnan nykyisestä tasosta on pohjoisosassa noin 13 metriä ja eteläosassa noin 16 metriä. Läjitysalueiden yhteenlaskettu pinta-ala on noin 12,7 ha ja täyttötilavuus noin 1,8 miljoonaa m³ltr. Aluetta käytetään pilaantumattomien ylijäämämaiden läjitykseen.

Melu

Eniten toiminnan melulle altistuvat melulle herkäät kohteet ovat kaksi lomarakennusta, jotka sijaitsevat alueen itäpuolella noin 600...700 m etäisyydellä. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 1900 m etäisyydellä hankealueesta. Lisäksi hankealueen itäpuolella noin 300 m etäisyydellä sijaitsee partiolaisten erämaja.

Kummassakin vaihtoehdossa VE1 ja VE2 toiminta käynnistyy alueella kiviaineksen louhinnalla ja murskaamisella. Toiminnassa melua aiheutuu eniten murskauslaitoksesta sekä porauksesta. Kiviainestuotannon melua on tarkasteltu ottamisen neljässä eri vaiheessa ja lähimmille lomarakennuksille aiheutuva melutaso on likimain samanlainen ottamisen kaikissa vaiheissa. Murskaustoiminnan melun leviämistä lähimpien lomarakennusten suuntaan torjutaan toiminnan kaikissa vaiheissa sijoittamalla murskauslaitos lomarakennusten suunnasta katsottuna meluesteen taakse. Tarkastellulla melusuojuuksella toiminnan melu on alle tai enintään tasan 45 dB lähimmillä lomarakennuksilla. Tarkastelutilanteissa toiminnan aiheuttama keskiäänitaso on noin 45 dB tai alle partiolaisten erämajan alueella.

Pöly ja ilmanlaatu

Hankkeen merkittävin pölylähde on kiviaineksen murskaus ja alueen liikenteestä aiheutuva tien pölyäminen. Lisäksi jonkin verran pölypäästöjä syntyy kuormien kippaamisesta läjitykseen, kasojen levittämisestä ja tasaamisesta sekä suoraan maanläjitysalueen pinnalta ilmavirtausten irrottamana. YVA-menettelyssä ei ole tehty hankekohtaista pölymallinnusta, vaan arvioinnissa on hyödynnetty muiden kiviaines- ja maanläjitysalueiden mallinnustietoja. Laskentojen mukaan läjitystoiminnan hengitettävien hiukkasten PM10 ohje- ja raja-arvoihin verrattavat vuorokausi- ja vuosikeskiarvot rajautuvat itse toiminta-alueelle. Samassa selvityksessä on laskettu myös kuljetusten ja tieliikenteen aiheuttamaa pölyämistä. Laskentojen mukaan liikenteestä aiheutuvat hengitettävien hiukkasten pitoisuudet ovat heti tiealueen ulkopuolella selvästi alle 10 µg/m³, eli ohjearvo alittuu selvästi.

Ympäristöterveysjaosto
Ympäristöterveysjaosto

§ 117

Pölyvaikutuksia voidaan lieventää esimerkiksi kastelemalla kuljetusreittiä ja tukitoiminta-alueita. Kiviaineksen murskauksen pölypäästöjä voidaan vähentää sijoittamalla murska niin alas toiminta-alueella kuin teknisesti mahdollista. Kiviaineksen pölyämistä murskauksen aikana voidaan tarvittaessa vähentää kastelulla murskauksen jokaisessa vaiheessa ja koteloiduilla kuljetinhihnoilla. Myös kiviaineksen putoamiskorkeuden säätäminen mahdollisimman pieneksi vähentää pölyämistä. Meluntorjunnan vuoksi murskan itäpuolelle esitetyt pysyvät varastokasat (meluvallit) vähentävät jossain määrin myös pölyn leviämistä herkkien kohteiden suuntaan.

Pohjavesi

Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Talousvesikaivot kartoitettiin syksyllä 2024. Kartoitukseen valittiin kiinteistöt, jotka sijaitsivat yhden kilometrin etäisyydellä hankealueen reunasta, yhteensä 10. Kaivoja havaittiin kaksi, joista toinen on ampumaratatoiminnan tarkkailussa ja toinen ei ollut juomavesikäytössä.

Hankkeella ei ole vaikutusta luokiteltuihin pohjavesialueisiin. Paikalliseen pohjaveteen, eli maankaatopaikka-alueen pohjaveteen voi kohdistua laatuhaittaa. Mahdolliset haittatekijät laimenevat ja tasoittuvat veden kulkeutuessa alueelta. Talousveden käyttöön hankealueen ulkopuolella ei kohdistu haitallisia vaikutuksia.

Ihmisten elinolot ja viihtyisyys

Hankkeen vaikutusalueella on hyvin vähän asutusta. Hankealuetta lähimmät rakennukset ovat partiolaisten erämaja noin 300 m etäisyydellä ja kaksi vapaa-ajan rakennusta noin 600–700 metrin etäisyydellä. Seuraavat lähimmät asuin- tai lomarakennukset sijaitsevat lähes kahden kilometrin etäisyydellä. Hankealueen läheisyydessä (alle 5 km) ei myöskään ole ympäristöhäiriöille herkkiä kohteita kuten kouluja, päiväkoteja tai hoitolaitoksia. Tehtyjen vaikutusarviointien mukaan melun sekä pölyn ja ilmanlaadun ohje- tai raja-arvot eivät ylitä. Liikennemäärän kasvun vaikutukset ovat pistemäisiä ja vähäisen kielteisiä. Hanke heikentää vähäisesti alueen nykyistä virkistyskäyttöarvoa. Hankkeen vaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen ovat kokonaisuutena molemmissa vaihtoehdoissa vähäisen kielteiset. Vaikutuksia terveyteen ei aiheudu.

Yhteisvaikutuksia elinoloihin ja viihtyvyyteen voi aiheutua kiviainestoiminnan meluvaikutuksista yhdessä muiden melua aiheuttavien toimintojen kanssa (Öljytie, rautatie, ampumaradat). Pölyn ja ilmanlaadun osalta yhteisvaikutuksia on tunnistettu Öljytien perusliikenteen ja SSG:n ampumaradan vallien korotustoiminnan kanssa. Yhteisvaikutusten ei kuitenkaan arvioida ylittävän

Ympäristöterveysjaosto
Ympäristöterveysjaosto

§ 117

ilmanlaadun ohjearvoja. Hankkeesta aiheutuvalla liikennemäärällä on tunnistettu yhteisvaikutuksia SMY:n haulikkoradan kanssa ja sen mahdollisen laajennuksen myötä.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Kivimäen maa-aineksenoton ja maanläjitysalueen perustaminen tiivistää ympäristölle haitallisten toimintojen nauhaa ja kaventaa häiriölähteetöntä väliä Slätlidenin murskaamoalueen ja ampumaratojen välillä. Yhteisvaikutuksena voidaan pitää siis myös maankäytön näkökulmasta jokaisen oikeuden turvin hyödynnettävän maa-alan vähenemistä alueen läheisyydessä asuville tai vapaa-aikaa viettäville. Toisaalta melua ja ilmanlaatua heikentävien toimintojen sijoittuminen toistensa läheisyyteen keskittää koetut ongelmat, ja niitä on helpompi välttää.

YVA-selostuksessa esitetään alustava ehdotus vaikutusten seurantaohjelmaksi arvioitujen haitallisten vaikutusten ja niiden merkittävyyden perusteella. Ehdotus koskee käyttötarkkailua, pintavesitarkkailua, sisäisen veden tarkkailua sekä talousvesikaivojen tarkkailua. Muiden päästöjen osalta (melu ja ilmanlaatu) yleinen aistinvarainen tarkkailu katsotaan riittäväksi. Tarkkailusta ja muista määräyksistä päätetään ympäristölupavaiheessa.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveysnäkökulmasta vaihtoehtojen Ve1 ja Ve2 ei havaittu merkittävää eroa.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pykälä tarkastettiin heti.

Ympäristöterveysjaosto
Ympäristöterveysjaosto

§ 117

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Sipoon terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa ASM Kiviainespalvelu Oy:n Kivimäen maanlajitystä ja louhintaa Sipoossa koskevasta täydennetystä ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta. Täydennykset koskevat erityisesti kappaletta 15.4, ja ne on merkitty punaisella tekstillä. Lausunnot tulee toimittaa viimeistään 24.6.2025, Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamoon kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi.

Täydennetty arviointiselostus liitteineen ovat 26.5.2025 alkaen osoitteessa:

www.ymparisto.fi/ASMKiviainespalveluKivimakiYVA.

Arviointiselostusta on täydennetty pintavesivaikutusten osalta. Kummassakin vaihtoehdossa (VE1 ja VE2) hankealuetta käytetään pilaantumattomien ylijäämämaiden läjitykseen. Vaihtoehdossa VE1 läjitystä toteutetaan laajemmin. Ennen läjityksen aloittamista alueelta louhitaan kalliokiviaineksia kiinteistön pohjois- ja etelälaidalta. Louhinnasta valumavesiin aiheutuu lähinnä kiintoaine- ja typpikuormitusta. Typpikuormitus muodostuu pääasiassa alueelle jäävästä räjähtämättömästä räjähdysaineesta. Pilaantumattomien ylijäämämaiden läjitys aiheuttaa lähinnä kiintoaine- ja ravinnekuormitusta. Vesien viivytystarve on suurinta toiminnan alussa toteutettavassa louhintavaiheessa. Laskeutusaltaat on mitoitettu vastaamaan louhintavaiheen viivytystarvetta. Vaikka typpikuormitus kasvaa jonkin verran hankkeen takia, luokitellun vesistön tila ei heikkene hankkeen takia. Högforsmosseniin ei arvioida kohdistuvan merkittäviä kielteisiä vaikutuksia.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta huomautettavaa.

Ympäristöterveysjaosto

6

Kilpilahden teollisuusalueen ympäristömelun yhteistarkkailusuunnitelma / lausunto ELY-keskukselle

Ympäristöterveysjaosto 12.06.2025

1446/11.05.02.08/2025

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Maarit Lönnroth
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Uudenmaan ELY-keskus pyytää Porvoon kaupungin terveydensuojeluviranomaiselta lausuntoa 23.4.2025 päivätystä Kilpilahden teollisuusalueen ympäristömelun uudistetusta yhteistarkkailusuunnitelmasta. Lausunto pyydetään toimittamaan Uudenmaan ELY-keskukseen viimeistään 30.6.2025.

Kilpilahden teollisuusalueen ympäristömelun uudistetulla yhteistarkkailusuunnitelmalla halutaan korvata aiemmat kaksi erillistä tarkkailuohjelmaa Kilpilahden teollisuusalueella ("Ympäristövaikutusten tarkkailu. Melumittaukset Neste Oyj:n Porvoon jalostamon ympäristössä, Neste Oil Oy 17.12.2009" ja "Ympäristövaikutusten tarkkailu: Melumittaukset Kilpilahden petrokemian tehtaiden ja muovitehtaiden ympäristössä. Neste Oil Oy, 30.1.2008").

Kilpilahden teollisuusalueen eri toimijoiden ympäristöluvuissa on oleellisilta osin yhtenevät ympäristömelun tarkkailumääräykset. Ympäristömelun tarkkailu on vuosien 2008/2009 tarkkailuohjelmien mukaan tehty mittaamalla melua 18:ssa pisteessä neljä kertaa vuodessa. Mittauspisteet ovat sijainneet pääosin eri ilmansuunnissa lähimpien asuintalojen läheisyydessä. Ympäristömelumittauksiin on ollut käytössä kaksi erillistä tarkkailuohjelmaa; jalostamon ohjelmaan ovat osallistuneet Neste Oyj, Oy Linde Gas Ab ja Kilpilahden Voimalaitos Oy. Muovi- ja petrokemian tehtaiden ohjelmaan ovat osallistuneet Borealis Polymers Oy, INEOS Composites Finland Oy ja BEWI Finland Oy.

Uuden ohjelman mukaisesti alueen toimijoiden aiheuttamaa kokonaismelua lähimpiin altistuviin kohteisiin tarkkaillaan jatkossa yhdessä melumallinnuksen meluvyöhykkeiden ja melupäästön tarkkailumittausten avulla. Mittauspisteet sijaitsevat nyt aiempaa lähempänä melulähteitä sääolosuhteiden ja taustamelun vaikutusten pienentämiseksi, ja siten mittausten luotettavuuden parantamiseksi. Tarkkailun mittaustuloksia verrataan sekä alueen kokonaismelun mallinnustuloksiin että aiempiin mittaustuloksiin samoissa pisteissä.

Ympäristöterveysjaosto

Teollisuusalueen kokonaismelun vertailu ympäristölupien mukaisiin melutason raja-arvoihin lähimmillä altistuvilla kohteilla tehdään tämän ohjelman mukaisesti ajantasaisen kokonaismelun mallinnuksen perusteella. Kilpilahden teollisuusalueen kokonaismelusta on olemassa käytännössä aina ajantasainen melumallinnus, sillä ympäristöluvista on määrätty tehtäväksi (ns. täydet) melupäästömittaukset ja melumallinnus määräajoin. Lisäksi ympäristöluvista on määräyksiä melupäästömittauksista ja -mallinuksista uusille tai ympäristömelun kannalta merkittävästi muuttuneille toiminnoille muutosten jälkeen.

Mittauspisteitä on seitsemän ja sijaitsevat Kilpilahden teollisuusalueen pohjois- ja eteläpuolella asutuksen suunnassa sekä yksi mittauspiste alueen itäpuolella Emäsalossa. Mittaukset tehdään kerran vuodessa. Mittauksen kesto kussakin mittauspisteessä on neljä tuntia. Mittaukset tehdään kyseisen mittauspisteen lähimpien toimintojen normaalioperoinnin aikana.

Äänisignaali tallennetaan, jotta jälkikäteen tehtävässä analyysissä voidaan tunnistaa ja poistaa rajallisen kestoiset taustamelutapahtumat. Jatkuvaa tasaista taustamelua ei voida poistaa eikä sen äänitasoa mitata, mutta sen vaikutus melutasoon tulee arvioida mittauspöytäkirjassa. Mittausjaksolta analysoidaan A-taajuuspainotettu keskiäänitaso L_{Aeq} sekä lisätietona A-painotetun keskiäänitason L_{Aeq} taajuussisältö eli spektri terssikaistoittain ja mittausjakson keskiäänitaso 5 min välein tai liukuvana $L_{Aeq,5 \text{ min}}$. Kilpilahden teollisuusalueen melu ei ole aiemmissa mittauksissa ollut kapeakaistaista (soinnillista) eikä impulssimaista (iskumaista). Näiden erityispiirteiden esiintyminen tarkistetaan ohjeissa ja standardeissa esitetyin menetelmin.

Kilpilahden teollisuusalueen kokonaismelua arvioidaan alueen ajantasaisen melumallinnuksen perusteella. Kokonaismelun vertailu ympäristölupien mukaisiin melutason (A-keskiäänitaso L_{Aeq}) raja-arvoihin lähimmillä altistuvilla kohteilla tehdään mallilaskennan perusteella. Vertailu esitetään vuosittain melupäästön tarkkailumittausten raportin yhteydessä.

Tarkkailuohjelmaa voi olla tarve muuttaa esimerkiksi tilanteessa, jossa melulähteiden etäisyys mittauspisteistä muuttuisivat merkittävästi. Tällöin mittauspisteiden sijaintia tai lukumäärää voi olla tarpeen muuttaa.

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Ympäristöterveysjaosto pitää hyvänä, että Kilpilahden alueen

Ympäristöterveysjaosto

toiminnoista aiheutuvaa melun yhteisvaikutuksia seurataan kokonaisuutena.

Mittaukset tehdään toimintojen normaalioloissa, mutta poikkeustilanteissa myös soihdutuksesta aiheutuu meluhaittaa lähiasutukselle. Vaikka soihdutus on varotoimi, jonka melua ei oteta huomioon lupamääräyksissä, olisi hyvä tunnistaa soihdutuksesta aiheutuvan meluhaitan taso ja myös soihdutuksien ajallinen kesto pitkällä aikavälillä. Soihdutusta tapahtuu häiriötiedotteiden perusteella kohtalaisen usein.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Ympäristöterveysjaosto

7

**Loviisan Satama Oy:n ympäristöluvan muutoshakemus / lausunto
aluehallintovirastolle**

Ympäristöterveysjaosto 12.06.2025
2233/11.05.02.08/2024

Valmistelu ja lisätiedot
terveydensuojelusuunnittelija Hanna Sivén
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Loviisan terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Loviisan sataman toiminnan muuttamisesta ja toiminnan aloittamisluvasta. Lausunto pyydetään toimittamaan sähköisen asiointipalvelun kautta (avi.fi / sähköiset-lomakkeet) 4.6.2025 mennessä, mutta lausunnot on pyydetty ja saatu lisäaikaa 13.6.2025 saakka. Lausunnon diaarinumero on ESAVI/6399/2025. Kuulutus- ja hakemusasiakirjat löytyvät osoitteesta ylupa.avi.fi.

Sataman toiminta sijaitsee Loviisan Satamakiinteistöt Oy:n omistamilla kiinteistöillä 434–11– 2008–1 ja 434–11–2008–2 osoitteessa Satamatalonkuja 1, 07910 Valko. Kiinteistön 434–11–2008–2 pohjoisosassa on Suomenlahden Telakka Oy:n hallinnoima alue. Loviisan satama ympäristöineen kuuluu Suomenlahden sisäsaaristoon.

Loviisan Satama Oy hakee ympäristönsuojelulain (527/2014) 89 §:n mukaista lupaa Loviisan sataman ympäristölupapäätöksen (28.3.2022, nro 89/2022, ESAVI/15469/2021) muuttamiselle. Ympäristölupa ei ole lainvoimainen. Muutosta haetaan jätteen vastaanottoa ja varastointia koskevaan lupamääräykseen K2: ”Kiertotalousjakeita saadaan varastoida ja lastata yhteensä enintään 50 000 tonnia vuodessa.” Aluehallintovirasto on selventänyt lupamääräystä K2 siten, ettei määräys koske SRF- ja RDF-paalien suoratoimituksia sataman kautta. Määräystä K2 halutaan muuttaa niin, että vuosittaisesta enimmäisvarastointi- ja lastausmäärästä luovutaan ja sen tilalle määritetään suurin kertavarasto 50 000 t. Loviisan Satama Oy hakee myös lupaa päätöksen täytäntöönpanoon muutoksenhausta huolimatta ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti.

Loviisan satamassa otetaan vastaan ja varastoidaan SRF- ja RDF kierrätyspolttoainepaaleja. Kierrätyspolttoainepaalien tuonti satamaan on aloitettu vuonna 2022. Kierrätyspolttoainepaalit saapuvat satamaan laivoilla, joista ne puretaan käsittely- ja varastointialueille tai lastataan suoraan autoihin. SRF-paalit varastoidaan ulkona ja RDF-paalit tullaan varastoimaan

Ympäristöterveysjaosto

rakennustöiden valmistuttua arviolta kesään 2025 mennessä hallissa, johon asennetaan poistoilman käsittely, tai toissijaisesti muissa sisätiloissa. Poikkeustilanteissa RDF-paalit varastoidaan ulkona aumamuovilla peitettynä. Kierrätyspolttoainepaaleja on varastoitu Loviisan Satamassa vuosina 2023- 2024 keskimäärin kerralla 10 000-18 000 t, mutta loppuvuonna 2024 varastoa kumuloitui noin 45 000 t.

Osa SRF-paaleista rikotaan ja osa RDF-paaleista avataan sisätiloissa ennen lastausta. Rikotut ja avatut paalit lastataan sisätiloissa. Kierrätyspolttoaineet kuljetetaan kuorma-autoilla vastaanottaville polttolaitoksille kansainvälisen jätteensiirtosopimuksen mukaisesti.

Toiminnassa käytetään vettä pesuhallissa koneiden pesuissa sekä mm. laiturien huuhtelussa. Pesuhallissa syntyvät jätevedet johdetaan öljynerotuksen kautta jätevesiviemäriin ja huuhteluvedet ohjautuvat hulevesijärjestelmän kautta mereen sataman edustalle. Varastoinnin muutoksen myötä RDF-paalit eivät ole enää kosketuksissa sadevesien kanssa, eikä RDF-paaleista tällöin muodostu päästöjä hulevesiin. Hulevesipäästöt tulevat toimijan mukaan vähentymään varastoinnin muutosten myötä.

Sataman toiminnasta aiheutuu päästöinä lisäksi melua alueella liikkuvista koneista ja paalien käsittelystä, pölyä liikennöinnistä, hajupäästöjä RDF-jätteen varastoinnista sekä roskaantumista. Lisäksi toiminnasta on aiheutunut karpäshaittaa. Varastoinnin muutosten myötä RDF-paaleista aiheutuva hajuhaitta tulee toimijan mukaan vähenemään. Muutos mahdollistaisi suuremman varastointimäärän vuoden aikana, mutta luvan muutoksen myötä ei ole tarkoitus kasvattaa varastointimääriä. Lupa olisi muutoksen jälkeen vastaavan kaltainen kuin muissa satamissa, missä vaikutuksia torjutaan kertavarastoinnin rajoittamisella. Satamien kautta kulkevan tavarankokonaismäärää ei yleensä ole rajoitettu. Varastoinnin muutoksen myötä karpäset ovat paremmin torjuttavissa. Luvan muutos ei vaikuta mahdollisesti RDF-jätteen mukana tuleviin karpäsiin. Myös rottien esiintymisestä alueella on tullut ilmoituksia.

Satamassa vastaanotetaan myös kansainvälistä ruokajätettä aluksilta. Ruokavirasto on rekisteröinyt Loviisan Satama Oy:n sivutuoteasetuksen mukaiseksi kansainvälisesti liikennevälineistä liikennevälineistä peräisin olevan luokan I ruokajätteen keräyspisteestä vastaavaksi toimijaksi.

Satama-alueen maaperä on pääosin kartoittamatonta. Satamatoimintojen alueet on asfaltoitu.

Ympäristöterveysjaosto

Satama-alue rajautuu Valkon I-luokan pohjavesialueen (Valko 0143401) ulkopuolelle. Pohjaveden virtaussuunta on sataman varastoalueilla itään, meren suuntaan eli poispäin pohjavesialueesta.

Sataman välittömässä läheisyydessä ei ole suojeltuja kohteita. Lähimmät suojelualueet sijaitsevat noin 2,5 km etäisyydellä satamasta. Lähimmissä suojelualueissa ei ole tapahtunut muutoksia edellisessä muutoshakemuksessa ilmoitetusta. Satama-alueella on toimintaa 24/7. Lähimmät asuinkiinteistöt sijaitsevat satama-alueen länsipuolella.

Haetulla lupamääräyksen muutoksella ei ole toimijan mukaan varsinaista vaikutusta lupapäätöksen mukaiseen toimintaan. Sataman toiminnasta ei aiheudu päästöjä suojeltuihin kohteisiin. Toiminnan muutoksella ei ole vaikutusta päästöihin, eikä täten luontoon, luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön.

Koska toiminnan muutoksen ei arvioida lisäävän syntyviä päästöjä, muutoksen ei myöskään arvioida aiheuttavan kasvavia ympäristövaikutuksia. Toiminnasta aiheutuva hajuhaitta on aiheuttanut lähialueella viihtyvyshaittaa. Toimijan mukaan varastoinnin muutosten myötä hajuhaitta tulee vähenemään, jolloin vaikutukset viihtyisyyteen ovat positiivisia.

Kierrätyspolttoaineiden varastoinnista aiheutuneet hulevesipäästöt ovat aiheuttaneet vain pientä kuormitusta Suomenlahdella sataman edustalla. Toimijan mukaan varastoinnin muutokset tulevat myös vähentämään syntyviä hulevesipäästöjä, jolloin myös ennestään vähäiset hulevesipäästöistä aiheutuvat vaikutukset pienenevät.

Ympäristöterveysjaosto on aiemmin (ympäristöterveysjaoston kokous 17.10.2024) lausunut asiasta seuraavasti:

"Porvoon ympäristöterveysjaosto on antanut lausunnon nyt valituksen alaisesta Loviisan Sataman ympäristölupahakemuksesta. Hakemusaineiston mukaan kiertotaloustuotteiden varastoinnista ja lastauksesta ei synny melua, pölyä, hajua tai muita haittoja ympäristöön. Näin ollen ympäristöterveysjaosto ei ole lausunnossaan ottanut kantaa hajuhaittojen ehkäisyyn.

Ympäristöterveydenhuoltoon on tullut useita valituksia Loviisan Satamasta kantautuvasta hajusta ja kesällä myös runsaasta kärpästen määrästä. Erityisen paljon valituksia on tullut kesällä 2024. Ympäristöterveydenhuolto on 1.7.–2.10.2024 kirjannut 21 kpl yhteydenottoa yhteensä 16 eri valittajalta. Valitukset ovat tulleet eri puolilta Valkoa ja sen lähikylistä. Terveystarkastaja kävi yhteydenottojen perusteella tekemässä havaintoja asuinalueilla sataman ympäristössä 24.7.2024. Tarkastaja totesi kaatopaikkamaista hajua erityisesti tuulen alapuolisella alueella satamaan nähden sekä

Ympäristöterveysjaosto

poikkeuksellisen paljon kärpäsiä sataman lähialueella.

Terveysuojelulain mukaan jätteiden säilyttäminen, kerääminen, kuljettaminen, käsittely ja hyödyntäminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa. Loviisan Sataman jätteen käsittelytoiminnan takia läheisellä asutulla alueella esiintyy runsaasti vahinkoeläimiä terveyshaittaa aiheuttavalla tavalla. Alueella lastataan ja rikotaan energiapaaleja, jolloin ilmaan pääsee mikrobeja sisältäviä hiukkasia. Materiaalissa esiintyy todennäköisesti mm. Legionella-bakteeria, joka voi aiheuttaa vakavaa keuhkokuumetta hengitettynä. Hiukkaset voivat levitä tuulen mukana sataman lähialueelle, jossa on asutusta.

Satamassa sijaitsee leipäviljavarasto ja lähellä on myös kalalaitoksia ja ruokaloita. Sataman toiminnasta aiheutuva haittaeläinten (kärpäset, jyrsijät) lisääntyminen aiheuttaa hygieniariskiä elintarviketoiminnalle. Hajuhaitasta saattaa myös aiheutua elintarvikkeiden pilaantumista.

Rikkoontuneista paaleista leviää tuulen ja haittaeläinten (linnut, jyrsijät) ympäristöön jätemateriaalia. Ruokavirasto on todennut, että Keski-Euroopasta peräisin olevien, orgaanista jätettä sisältävien jätapaalien käsittelystä voi aiheutua afrikkalaisen sikaruton leviämisen riski. Useissa Euroopan maissa esiintyy tällä hetkellä afrikkalaista sikaruttoa ja virus voi säilyä viikkoja, jopa kuukausia eläinperäisessä materiaalissa. Jos tauti pääsee leviämään villisikoihin, on taudin hävittäminen niiden keskuudesta vaikeaa. Itäisellä Uudellamaalla on vahva villisikakanta.

Ympäristöterveysjaosto katsoo, että eloperäistä jätettä sisältävät energiapaalit eivät sovellu kuljettavaksi tai säilytettäväksi Loviisan satamassa nykyisessä muodossa. Sataman lupa käsitellä ja varastoida eloperäistä ainesta sisältävää kierrätyspolttoainetta tulee kumota, jos eloperäistä ainetta on mahdollista päästä ympäristöön. Vaihtoehtoisesti ympäristölupa tulee palauttaa uudelleen käsiteltäväksi ja peruuttaa lupa toimia muutoksen hausta huolimatta.”

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto päättää antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Jätteitä, jotka sisältävät eloperäistä / orgaanista materiaalia, ei tulisi varastoida alueella (huom. linnut ja villieläimet levittävät materiaalia). Varastohallit tulee suojata tuhoeläimiltä ja linnuilta sekä muilta villieläimiltä. Alueen tulee olla kokonaisuudessaan aidattu, jotta villieläimet eivät pääse alueelle (ASF-riskit).

Ympäristöterveysjaosto

Hakemuksesta ei käynyt ilmi, miten pidetään kirjaa siitä, kuinka kauan mikäkin jätepaali / jäte-erä on ollut satama-alueella. Lisäksi ympäristöterveysjaosto huomauttaa, että poikkeustilanteita, jolloin satamassa on huomattava määrä toimitusta odottavia jätepaaleja, ei voi olla jatkuvasti.

Ympäristöterveysjaostolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Pykälä tarkastetaan heti.

Ympäristöterveysjaosto

8

Kokouspäivät 2025

Ympäristöterveysjaosto 12.06.2025
3429/11.05.00.00/2022

Valmistelu ja lisätiedot
I kaupungineläinlääkäri-hygienikko Tiina Tiainen
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto päättää vahvistaa loppuvuoden 2025 kokouspäivät seuraavasti:

21.8.2025 klo 17
18.9.2025 klo 17
16.10.2025 klo 17
13.11.2025 klo 17
13.11.2025 klo 17
11.12.2025 klo 17

Ympäristöterveysjaosto

9

Tiedoksi

Ympäristöterveysjaosto 12.06.2025
99/11.05.00.00/2025

KHO päätös 21.5.2025 Loviisan Satama Oy valituslupa-asia

ELY-keskus, lausunto 22.5.2025 Tesjoki EE PV 3 Oy

ELY-keskuksen YVA-päätös 27.5.2025, Plug Power Finland
Site 1 Oy

ELY-keskuksen hyväksyminen 28.5.2025, haitallisten aineiden
tarkkailuesitys 2025

ESAVI päätös 7.5.2025, Soilfood Oy

Porvoo Luval 29.4.2025 pöytäkirjanote § 41, Porvoon
pohjavesialueiden suojelusuunnitelma

Kymen jätelautakunnan päätös 24.4.2025 Kymen jätelautakunnan
jätehuoltomääräyksistä

Dödensdal_vesitarkkailu_VYV_2024

Loviisan voimalaitoksen ja Smoltin yhteistarkkailun raportti 2024

Porvoon vedenottamoiden tarkkailuraportti 2023-2024

Sannainen vesistötarkkailu VYV 2024

Sipoo Söderkulla VYV 2024

Vårdön puhdistamon meritarkkailu VYV 2024

Todistukset ja päätökset toukokuu 2025

Ympäristöterveydenhuollon päällikkö:

Ympäristöterveysjaosto merkitsee asiakirjat tiedoksi.